

μεν ν' ἀποφεύγουν τῆς ἀναγνώσεώς των τὸν κόπον. Ἀρκεῖ νὰ προσθέσωμεν, ὅτι ὁ κόμπος τῆς φράσεως τοῦ βιβλίου τούτου εἶναι γελοῖος, καὶ αἱ πομπωδέστεραι ἀνατολαὶ τοῦ ἡλίου καὶ αἱ ῥοδοδάκτυλοι ἡοῖ, καὶ αἱ κροκόπεπλοι ὦραι εὐρίσκονται εἰς αἰωνίαν ἀντίθεσιν μὲ τὰ ποταπώτατα τῆς συνήθους ζωῆς, χωρὶς χάριτος, χωρὶς πιθανότητος, χωρὶς εὐφυΐας ἐξισορούμενα· ὅτι τὰ συμβάντα ἀλλεπάλληλα ἐπισωρεύονται χωρὶς ἀνάγκης καὶ τάξεως, καὶ ὁ συγγραφεὺς ἀκρίτως ἐνδιατρίβει εἰς τὰ περιττὰ μόνα, ἐπιτροχάδην διεξερχόμενος ὅσα συντείνουν κατὰ τι εἰς τοῦ μύθου τὴν πρόοδον· ὅτι ἡ φράσις εἶναι ἀνθρώπου οὐ μόνον ἀγυμνάσου εἰς τὸ γράφειν, ἀλλὰ καὶ μὴ ἔχοντος ἀκριβῆ γνῶσιν τῆς γλώσσης. Καὶ μολαταῦτα ὁ κύριος Πιτζεπιὸς δὲν ἤρκείτο μὲ τοῦ λογογράφου τὸν ζέφανον· ἐπωφθαλμιάσε καὶ εἰς τὴν δάφνην τοῦ Παρνασσοῦ. Κατὰ δυσυχίαν ὅμως διὰ τὴν ποιητικὴν δόξαν του, οἱ ζίχοι τοὺς ὁποίους ὅλως ἀκαίρως καὶ παρὰ πάντα λόγον παρενεῖρει εἰς τὸ ἄλλως μηδὲν ποιητικὸν σύγγραμμά του, εἶναι πάσης κρίσεως ἐλάσσονες.

Ἅ Πολυπαθὲς, ὑπὸ Γ. Παλαιολόγου. Μυθιστορία εἰς δύο τόμους.

Ἡ μόνη ἐνότης τοῦ συγγράμματος τούτου εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος ἥρως του. Ἡ ἰδέα τοῦ συγγράμματος ἦτον νὰ δείξη ὡς εἰς κάτοπρον πολλὰς τῶν περιπετειῶν τῆς ἀνθρωπίνου ζωῆς, διὰ νὰ ζηλιτεύσῃ εἰς αὐτὰς τὴν κακίαν, καὶ νὰ ζέψῃ τὴν ἀρετὴν μὲ τὸν ἀνήκοντα ἔπαινον. Ἀλλὰ τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι δυσκολώτερον, ἂν ὅ,τι ὁ συγγραφεὺς ἐφαντάσθη, καὶ πολλάκις ἡ κακία, κεκοσμημένη μάλιστα μὲ τῆς μυθιστορίας τὰ ἄνθη, ἂν δὲν παρουσιασθῇ ὑπὸ τὸ ἀνήκον φῶς εἰς ἀναγνώσας ἀπίρους τοῦ κόσμου, κινδυνεύει νὰ γίνῃ μιμήσεως μᾶλλον ἢ ἀποσροφῆς ἀντικείμενον. Τοῦτο, φοβούμεθα, συνέβη εἰς τὸ σύγγραμμα τοῦ κυρίου Παλαιολόγου, ὅς-

τις ἐδύνατο, φρονοῦμεν, νὰ θυσιάσῃ εἰς τὸ αἶσθημα τῆς σεμνότητος τῶν ἀναγνώσων του ἀμφοτέρων τῶν φύλων, τινὰς τῶν σκηνῶν καὶ τῶν ἐκφράσεών του, εἰς τὰς ὁποίας ὅμως δὲν θέλομεν ν' ἀρνηθῶμεν εὐφυΐαν κ' ἐπιτηδεϊότητα. Μ' ὅλον ὅτι ὁ συγγραφεὺς δὲν κατέβαλε περὶ τὴν γλῶσσαν ὅσῃν προσοχὴν ἐχρεώσῃ, ἂν ἤξιον νὰ μὴ καταταχθῇ τὸ πόνημά του μετὰ τῶν ἐφημέρων, ὅσα καθημέραν μᾶς ἀηδιάζουν μίαν ζιγμὴν καὶ ρίπτονται μετὰ ταῦτα εἰς τὴν λήθην τινὸς γωνίας, εἶναι ὅμως ἐν γένει εὐφυῶς γεγραμμένον, πολλάκις ἀπαντῶνται εἰς αὐτὸ ἐκφράσεις ἐπιτυχεῖς, καὶ ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν καὶ τινες σκηναὶ ἐπιτηδεῖως συνηρμοσμένα. Διὰ νὰ δικαιώσωμεν τὸν κύριον Παλαιολόγον κατὰ μέρος διὰ τὴν ἀμέλειάν του ὡς πρὸς τὴν γλῶσσαν, διὰ πινὰς κοινούς τόπους, οἵτινες εἶναι ἡ οἰκτροτάτη ἀσθένεια τῶν προϊόντων τῆς φαντασίας, καὶ διὰ τὴν ὀλίγην φροντίδα τὴν ὁποίαν κατέβαλε νὰ καθαρίσῃ αὐτὸ ἀπὸ διφορουμένας ἐννοίας καὶ φράσεις, χρεωζοῦμεν νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἡ σύντάξις τῶν δύο τόμων τούτου τοῦ συγγράμματος δὲν τὸν ἡσχόλησε πολὺ ὑπὲρ τὸν ἓνα μῆνα.
